

તંત્રી સ્થાનેથી...

ચીની ઉત્પાદનોનો બહિષ્કાર અઘરો છે

જાન્યુઆરી, ૨૦૨૧થી નવેમ્બર ૨૦૨૧ દરમિયાન ભારત અને ચીન વચ્ચે કુલ રૂ. ૮.૫૭ લાખ કરોડનો વેપાર થયો જે અત્યાર સુધી ઉચ્ચતમ સ્તર છે. ગત વર્ષના સમાન સમયગાળાની તુલનાએ આ ૪૬.૪ ટકા વધારે છે. આ દરમિયાન ભારતે ચીન પાસેથી રૂ. ૬.૫૯ લાખ કરોડના વિવિધ ઉત્પાદનોની આયાત કરી જે ગત વર્ષના આ સમયગાળાની તુલનાએ ૪૯ ટકા વધારે છે. જોકે આ દરમિયાન ચીને પણ ભારતથી રેકોર્ડ આયાત કરી. આ દરમિયાન ચીને કુલ રૂ. ૧.૯૮ લાખ કરોડની ચીવવસ્તુઓ ભારતથી આયાત કરી જે ગત વર્ષના સમાન ગાળાની તુલનાએ ૩૮.૫ ટકા વધારે છે. તેમ છતાંય ભારતની ચીન સાથે વેપાર ખાદ્ય વધીને ૪.૬૧ લાખ કરોડ થઈ ગઈ જે અત્યાર સુધીનો ઉચ્ચતમ સ્તર છે.

ભારત અને ચીનનો વેપાર ત્યારે વધી રહ્યો છે જ્યારે બંને વચ્ચે લાઇન ઓફ એક્ટ્યુઅલ કંટ્રોલ (એલએસી) પર તણાવ છે. પરંતુ વર્તમાન સ્થિતિ બે દેશો વચ્ચે દ્વિપક્ષીય વેપારની મહત્વાન દર્શાવે છે. આજે યુદ્ધથી વધારે જરૂરી વેપાર થઈ ગયો છે. બે અન્ય દેશો સાથે વેપારી સંબંધો સારા નહીં હોય તો દેશ ભરખાદ પડી શકે છે. આ માટે કોઈ યુદ્ધની કદાપિ જરૂર નથી. તેથી બહુલાયેલી પરિસ્થિતિઓને આશ્ચર્યજનક રીતે બેવી ન બેઠ્યો. ભારત આજે પણ આત્મનિર્ભર નથી. ચીનના ઉત્પાદનોનો બહિષ્કાર કરવો ભારત અને સામાન્ય લોકોનું ભરવામાં આવેલું ભાવનાત્મક પગલું હોઈ શકે છે પરંતુ વાસ્તવિકતામાં ભારતના બજારો પર ચીની ઉત્પાદનોનો કબજો છે. ભારતમાં ગામડાઓમાં દરેક ગ્રામીણ ચીનમાં બનેલા ઉત્પાદનોને ખરીદે છે. ચીની રમકડાં, દીવાળીના દીવાડા, દેવી-દેવતા, શણગારનો સામાન, મોબાઇલ, ટીવી, લેપટોપ, ગામડાઓમાં કરિયાણાની દુકાનોમાં મોટાભાગનો સામાન વગેરે ચીનમાં બનેલ છે. એવામાં શું ચીનના ઉત્પાદનોનો બહિષ્કાર આપણે કરી શકીએ છીએ? ભારત પોતાની ઘરેલુ જરૂરિયાતોને પૂરી કરવા માટે મોટાપાયે ચીન નિર્મિત ઉત્પાદનોની આયાત કરે છે. ઇલેક્ટ્રોનિક હાર્ડવેર બજારના મામલે પણ ચીનનો ભારતના બજારો પર કબજો છે. કોઈ પણ દેશની નિકાસથી મેળવેલી રકમ જો આયાતમાં ખર્ચ કરવામાં આવેલી રકમથી વધારે હોય તો તેને વેપારમાં નફો કહેવામાં આવે છે. બીજી તરફ જ્યારે આયાતમાં ખર્ચ કરવામાં આવેલી રકમ જો નિકાસથી મેળવેલી રકમથી વધારે હોય છે તો તેને વેપાર ખાદ્ય કહેવામાં આવી છે. ચીન સાથે ભારતની વેપાર ખાદ્ય સતત વધતી જઈ રહી છે અર્થાત ભારત ચીન પાસેથી વિવિધ ઉત્પાદનોની આયાત વધારે કરે છે જ્યારે નિકાસ ઓછા પ્રમાણમાં કરે છે. ૨૦૧૪માં ભારતની ચીન સાથેની વેપાર ખાદ્ય રૂ. ૩.૩૬ લાખ કરોડ હતી તો ૨૦૨૧માં તે રૂ. ૪.૬૧ લાખ કરોડ રહી. આંકડાઓથી સ્પષ્ટ થાય છે કે આપણે ભલે ચીની ઉત્પાદનોનો બહિષ્કાર કરવાના લાખ દાવા કરી લઈએ પરંતુ હકીકતમાં આમ કરવું આપણા માટે શક્ય નથી. આપણે આજે પણ અને ભવિષ્યમાં પણ આપું કરી શકવાના નથી. આપણે અનેક ઉત્પાદનોના નિર્માણ માટે ચીન પાસેથી કાચો માલ આયાત કરીએ છીએ અને આપણી આ નિર્ભરતા આવનારા વર્ષોમાં પણ રહેવાની જ છે. નાણાંકીય વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫થી નાણાંકીય વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦ દરમિયાન ભારત અને ચીન વચ્ચે થયેલા વેપારના આંકડા દર્શાવે છે કે ભારતે ચીનને ઓછી કિંમતના કાચા માલની વધારે નિકાસ કરી હતી જ્યારે કે તે વિનિર્માણથી જોડાયેલા ઉત્પાદનોની ચીનથી આયાત કરી રહ્યું હતું.

બાય બાય - ૨૦૨૧

તમે સાંભળી છે ક્યારેય વરસાદની છોળોને? અને જોઈ છે કદી બાળકો ભરેલી ચકડોળોને? ક્યારેય પતંગિયાની અસ્થિર ઉડાન સામે તાક્યું છે? કે ઝાંખી રાતનાં ઝાંખા ચંદ્ર સામે કદી ઝાંક્યું છે? ધીમા પડે જરા ધીમા પડે, જીવનની રાહમાં ધીમા પડે. છે સમય ઓછો પણ ધીમા પડે, ધીમા પડે જરા ધીમા પડે. રોજેરોજ તમે 'રાજધાની' જ પડકો છો? પણ પૂછેલા 'કેમ છો'નો જવાબ કદી સાંભળી છો? દિવસ આખ્યે તમે પથારીમાં પડો છો, અને બીજા દિવસનાં ઘણા સપનાઓ ઘડો છો? ધીમા પડે જરા ધીમા પડે, જીવનની રાહમાં ધીમા પડે. છે સમય ઓછો પણ ધીમા પડે, ધીમા પડે જરા ધીમા પડે. ઘણીવાર દીકરાને કીધું છે ને કે 'કરીશું કાલેx? પણ નથી જોયા આંસુ જે આવ્યા એના ગાલે! ફોન કરીને પણ 'હાઈ' કહેવાનો સમય નથી મળ્યો, અને દોસ્તીનો સુરજ ઘણીવાર અકાળે છે ઢબો. ધીમા પડે જરા ધીમા પડે, જીવનની રાહમાં ધીમા પડે. છે સમય ઓછો પણ ધીમા પડે, ધીમા પડે જરા ધીમા પડે. જલ્દી પહોંચવા તમે ગાડી તેજ ભગાવો છો? ખરા પ્રવાસની તમે અડધી મઝા ગુમાવો છો! દિવસ આખો ઉતાવળ અને ચિંતામાં વિતાવો છો? મળેલી ગીફ્ટ જાણે જોયા વિના જ ફગાવો છો! ધીમા પડે જરા ધીમા પડે, જીવનની રાહમાં ધીમા પડે. છે સમય ઓછો પણ ધીમા પડે, ધીમા પડે જરા ધીમા પડે. જિન્દગી કોઈ સ્પર્ધા નથી જે જીતવાની છે...માટે- ધીમા પડે જરા ધીમા પડે, જીવનની રાહમાં ધીમા પડે. છે સમય ઓછો પણ ધીમા પડે, ધીમા પડે જરા ધીમા પડે. (અજ્ઞાત અંગ્રેજ કવિતાનો ૨૦૦૬માં કરેલો ભાવાનુવાદ)

એક કદમ માનવતા કી ઓર જનકલ્યાણ સાર્વજનિક ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ દ્વારા અંગદાન, ચક્ષુદાન, દેહદાન શ્રદ્ધાસ્વીકાર સમારોહ

છેલ્લા બે વર્ષથી કોરોના જીવલેણ રોગે માણસને ઘણું શીખવ્યું છે. ભવિષ્યનું પ્લાનિંગ કરીને જીવતા લોકો વર્તમાનને અવનવી ઢબે જીવવાનાં પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે. કલ હો ના હો આ વાતને, વિચારને બધાએ પહેલા કરતા થોડું વધારે જ સીરીયસ લઈ લીધો છે. આવા સમયે જો વ્યક્તિ રીટાયર્ડ થતી હોય અને આવનારી તમામ પળો માત્ર એનાં પોતાનાં જ નામે થતી હોય એવા સમયે તે વ્યક્તિ સ્વને કેન્દ્રમાં ન રાખીને સમાજ માટે કશુંક વિચારે એ કેવી અદભુત વાત છે. જીવનનો સૂરજ ડૂબવા આવ્યો હોય ત્યારે સોફા સેટ પર ગોઠવાઈને ટીવી જોવું, ઘરમાં બાળકોનાં કામોમાં દખલગીરી કરવી કે પછી પોતાનાં પૌત્ર પૌત્રીઓને રમાડવામાં કે ઓટલે બેસીને આખા ગામની વાર્તાઓ સાંભળવામાં રસ કેળવવાને બદલે સમાજ માટે લાભદાયી કાર્યો કરવાનો વિચાર ખુબ ઓછા લોકોમાં આવે છે. આવા જ એક ઘર દીવાડા છે જનકલ્યાણ સાર્વજનિક ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટના ચેરમેન શ્રી ઉમેશભાઈ મહેતા, ભારતમાં ખાસ કરીને ગુજરાતમાં મામ નાં મૃત્યુ પછી અંગદાન, ચક્ષુદાન કે દેહદાન કરવાની જાગૃતિ ખુબ ઓછી છે. ક્યાંક સમાજિક કે ધાર્મિક બંધનોમાં રહીને વ્યક્તિ આ અંગે કોઈ પહેલ કરતો નથી. મૃત્યુ પછી શરીર નારી બની કાચ છે. આવા સમયે શરીરમાં રહેલા અંગો કોઈ

પોતાનો સમગ્ર દિવસ માત્ર આ જ પ્રવૃત્તિ માટે ફાળવે છે. દર અઠવારિયે તેઓ રાજકોટનાં જુદા જુદા સ્થળોએ પોતાની ટીમ સાથે જન જાગૃતિ હેતુ સ્ટોલ લગાવે છે અને કોઈને અંગદાન, ચક્ષુદાન, કે દેહદાનનું સંકલ્પ પત્ર ભરવું હોય તો ત્યારે જ તેમને સંકલ્પ પત્ર પણ ભરવામાં આવે છે. જ્યારે કોઈપણ ચક્ષુદાન થાય છે. ત્યારે એ જાતે તેમનાં બેસણામાં જાય છે. સંદેશ અને ચક્ષુદાન, દેહદાનનાં સર્ટીફિકેટ તેમનાં પરિવારને સોંપે છે ત્યારબાદ પાંચ મિનિટ અંગદાન, ચક્ષુદાન કે દેહદાન જાગૃતિ અંગે સર્વે ને માહીતગાર કરી, પાંચ- ગાયત્રી મંત્ર અને પાંચ- મૃત્યુંજય મહામંત્રનાં જાપ કરાવે છે જેથી મૃતકનાં સગા પડાલા વ્યક્તિઓમાં પણ આ બાબતે જાગૃતિ આવે. ઉપરાંત ચક્ષુદાન જેવી જટિલ પ્રક્રિયાને માટે તેઓ ૨૪ કલાક પોતાનો મોબાઈલ ચાલુ જ રાખે છે અને આવા કિસ્સામાં રાતના સમયે ૧૧ થી ૫ ની વચ્ચે પણ તેઓએ ૨૦ થી વધુ ચક્ષુદાન સ્વીકાર્યા છે. ઘણા લોકો જનકલ્યાણ ટ્રસ્ટનું પોસ્ટર શબવાહિની માં જોઈને પણ તેમનો સંપર્ક કરે છે અને આ રીતે તેમણે બાર ચક્ષુદાન સ્મશાનમાં પણ સ્વીકારેલા છે. ઉમેશભાઈ ના માતૃશ્રી નું રાત્રે ૧૦ વાગે અવસાન થતા ૧૧ વાગ્યા બાદ ચક્ષુદાન કરવાનો સંકલ્પ કરેલ. નજીકમાં આવેલ ચક્ષુદાન સંપર્ક કરતા તેમણે કીધું કે અમોને તેડી જાવ અને મૂકી જાવ તો અમો ચક્ષુદાન લેવા આવીએ બાદમાં તેમણે વાહનની વ્યવસ્થા કરી માતૃશ્રીનું ચક્ષુદાન ૮-૭-૮૪ ના રોજ કરાવ્યું. આવી તકલીફ ચક્ષુદાન-દેહદાન ની પ્રવૃત્તિ વેગવંતી બનાવી, સાથે સાથે અંગદાન ની વિશેષ જાણકારી મેળવી પ્રચાર-પ્રસાર સતત હાથ

ધર્યો. ઓગસ્ટ મહિનામાં રાજકોટમાં લોકમેળો ભરાતો હોય તેમાં પણ કલેક્ટરશ્રીની પરમીશન મેળવી જનકલ્યાણ ટ્રસ્ટ નો એક સ્ટોલ રાખી અંગદાન-ચક્ષુદાન-દેહદાન નો પ્રચાર-પ્રસાર શરુ કર્યો. જેમાં અંગદાન-ચક્ષુદાન-દેહદાન ના ૧૮૨ સંકલ્પ પત્રો ભર્યા. આવી જ રીતે ૨૦૧૯ અને ૨૦ માં પણ સ્ટોલ રાખી સંકલ્પ પત્રો ભર્યા અંગદાન-ચક્ષુદાન-દેહદાન ના પ્રચાર-પ્રસાર માટે વિવિધ પ્રકારના બેનર બનાવી રાજકોટમાં અનેક જગ્યાએ લોકોનો નું ધ્યાન પડે તે રીતે લગાવવાના શરૂ કર્યા, ઉપરાંત સ્ટીકરો બનાવી અને ફાયર બ્રિગેડે, શબવાહીની, એમ્બ્યુલન્સમાં વગેરે જગ્યાએ લગાવવાના શરૂ કર્યા. સમાજનો સહકાર મળતો ગયો. ત્રણ વર્ષ લોકમેળામાં સતત પાંચ દિવસ પ્રચાર-પ્રસાર કરી સંકલ્પપત્ર ભરેલ પરંતુ ચોથા વર્ષે કોરોના ને કારણે લોકમેળો થઈ શકેલ નહીં, પાંચમા વર્ષે પણ પ્રસાર થઈ શકે તેમ ન હતો તેથી ૧૩ મી ઓગસ્ટ વિશ્વ અંગદાન દિવસ હોય તેના આગલા છ દિવસથી એટલે કે સાત દિવસ તા. ૮ મી ઓગસ્ટથી ૧૩ મી ઓગસ્ટ ચક્ષુદાન જાગૃતિ સમાહ નું આયોજન કરેલ જેમાં પહેલા છ દિવસ ત્રણ અલગ-અલગ સ્મશાનમાં બે - બે દિવસ ઊભા રહેવાનું અને કોઈ અનિદાહ માટે આવે તો તેમને સમજાવી તુરંત ચક્ષુદાન કરાવવાનું છ દિવસ ડોક્ટર ની ટીમ હાજર રાખેલ. આ રીતે વિશેષ જાગૃતિ સમાહ નું આયોજન કરેલ, જેમાં પહેલે દિવસે મેયર, ડેપ્યુટી મેયર ત્યારબાદ આઈ. એમ. એ ના પ્રેસિડેન્ટ, સેક્રેટરી, વિવેકાનંદ યુવક મંડળ, સ્વામિનારાયણ ગુરુકુળ, બોલબાલા ટ્રસ્ટ, સ્વામીનારાયણ મંદિર, રામકૃષ્ણ આશ્રમ, દીકરાનું ઘર, એનીમલ હેલ્પલાઈન, શિક્ષણજગત ના પ્રતિનિધીઓ ને બોલાવી આ જાગૃતિ સમાહ ને સફળ બનાવેલ. તેમાં છ દિવસ માં સાત ચક્ષુદાન સ્મશાનમાં જ કરાવેલ. અંતિમ દિવસે શ્રી જીગ્નેશદાદા સ્મશાન માં પધારી આશીર્વાચન આપેલ. ઉપરાંત કાંચ ભાગવત સમાહ ચાલતી હોય, જ્ઞાતિના કાર્યક્રમો ચાલવા હોય, કે ક્યાંય મેળાવા હોય ત્યાં જઈ પ્રચાર-પ્રસાર કરી પેમ્પલેટ વિતરણ કરવાનું શરૂ કર્યું. કોઈનો ફોન આવે તો તેમના નિવાસસ્થાને જઈ ને પણ સંકલ્પ પત્ર ભરવામાં આવે છે. ઉમેશભાઈ મહેતાએ સૌપ્રથમ જાતે અંગદાન, ચક્ષુદાન કે દેહદાનનાં સંકલ્પ પત્રો ભર્યા છે ત્યાર બાદ તેમનાં પત્ની પણ સંકલ્પ પત્રો ભરાવે છે અને આવી રીતે ૨૦૧૬ થી લઈને આજ સુધી ૬૧૩ અંગદાનના, ૯૩૮ ચક્ષુદાનના, ૪૦૪ દેહદાનના સંકલ્પ પત્રો ભરાવવામાં તેઓ સહભાગી રહ્યા છે. ઉનેવાળ બ્રહ્મ સમાજ ટ્રસ્ટ દ્વારા ૩૦ ચક્ષુદાન અને ૬ દેહદાન જ્યારે જનકલ્યાણ ટ્રસ્ટ દ્વારા ૧૬૦ ચક્ષુદાન અને ૧૩ દેહદાન એટલે કે કુલ ૧૮૦ ચક્ષુદાન અને ૧૮ દેહદાન થયેલ છે. આ તમામ પ્રવૃત્તિમાં તેમને તેમના પરિવાર અને સમાજનો ખુબ સાથ સહકાર મળ્યો છે. આ ઉપરાંત સાતમ આઠમ તેમજ દિવાળી ઉપર ઝુંપડપટ્ટીમાં જઈ મીઠાઈ થતા ફરસાણનું વિતરણ કરવામાં આવે છે. આ વર્ષે જનકલ્યાણ ટ્રસ્ટ ને પાંચ વર્ષ પુરા થતા હોય ૧૮૦ ધબળાનું વિતરણ ઝુંપડપટ્ટીમાં તથા રોડ ઉપર સુતા હોય તેવા પરિવારજનોને અર્પણ કરેલ જનકલ્યાણ સાર્વજનિક ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ સતત સમાજ સેવાની અવિરત પ્રવૃત્તિઓ જેવી કે ઝૂંપડપટ્ટીનાં રહેવાસીઓને સ્લીપર વિતરણ, બસસ્ટેન્ડ પર ફરતાં લોકોને છાશ વિતરણ, ભુજ માં પદયાત્રી કેમ્પ, તહેવારોમાં ફરસાણ તથા મીઠાઈ વિતરણ,

ગુજરાતમાં ફરીથી કાતિલ ઠંડીનો દોર શરૂ

અમદાવાદ, તા. ૩૧ ગુજરાતમાં ફરીથી કાતિલ ઠંડીનો દોર શરૂ થઈ ગયો છે. નલિયામાં ઠંડીનો પારો એટલો નીચે ગગડી ગયો છે કે, હાલ નલિયામાં હિમાલય જેવી કાતિલ ઠંડી વાઈ રહી છે. જોકે, ગુરુવાર કરતા શુક્રવારનો દિવસ થોડો ઓછો ઠંડો રહ્યો છે. રાજ્યમાં ઠંડીના પારામાં આંશિક ઘટાડો થયો છે. ૮.૬ ડિગ્રી તાપમાન સાથે નલિયા સૌથી ઠંડુગાર બન્યું છે. ગુજરાતમાં માવઠાની અસરના કારણે ઠંડીનું જોર વધ્યું છે. હજુ પણ હવામાન વિભાગની આગાહી મુજબ ઠંડી વધી શકે છે. રાજ્યમાં તાપમાન નલિયા ૮.૬ ડિગ્રી, ભુજ ૧૦.૮ ડિગ્રી, ડીસા ૧૨.૧, વડોદરા ૧૩.૬, અમરેલી ૧૪.૨, રાજકોટ ૧૪.૪, અમદાવાદ ૧૪.૨. ૪ જાન્યુઆરી સુધી આવીને આવી જ ઠંડી રહેશે હવામાન વિભાગે કોલ્ડવેવને લઈને ઉત્તર અને મધ્ય ભારતમાં એલર્ટ જાહેર કર્યું છે. આ દિવસોમાં તાપમાનનો પારો હજી ગગડી શકે છે. ઉત્તર ભારતમાં આવતાં ઊંચી ૪ દિવસો દરમિયાન લઘુતમ તાપમાનમાં ૨-૪ ડિગ્રી સેલ્સિયસ સુધીનો ઘટાડો નોંધાયો. તો મધ્ય ભારતમાં પણ તાપમાન ઘટી શકે છે. જેની અસર ગુજરાતમાં પણ જોવા મળશે. બીજી બાજુ ઉત્તર પ્રદેશના કેટલાય વિસ્તારોમાં પણ ધુમ્મસ વધી શકે છે. નવા વર્ષમાં ૩ જાન્યુઆરી સુધી દિલ્લી, હરિયાણા અને પંજાબમાં ઠંડી વધવાની ચેતવણી આપવામાં આવી છે.

SUMITRABEN D.PARMAR

આત્મધન

એકવાર રવિન્દ્રનાથ ટાગોર જાપાન ગયા હતા. ત્યાં દશ દિવસ સુધી દરરોજ સાંજે ૬ થી ૭ સુધી તેમનો શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા ઉપર પ્રવચન આપવાનો કાર્યક્રમ હતો. તેમાં લોકો આવીને બેસતા હતા. તેમાં એક વૃદ્ધ પણ પ્રવચન સાંભળવા આવતા હતા. તેઓ ઘણા જ પ્રેમ અને સન્માનથી ગુલાબના ફુલોનો હાર દરરોજ રવિન્દ્રનાથજીને પહેરાવતા હતા. તેઓ સભામાં સૌ પ્રથમ આવતા અને પ્રવચન પુરું થયા પછી જ પોતાનું સ્થાન છોડતા હતા. શીલ અને શિષ્ટાચાર તેમના જીવનમાં સંપૂર્ણરૂપથી જોવા મળતાં હતાં. જેમ એક નિપુણ જિજ્ઞાસુ પોતાના ગુરુદેવની તરફ નિહાળે તેવી જ રીતે તે વૃદ્ધ રવિન્દ્રનાથજીની તરફ જોતા હતા અને તેમનો એક એક શબ્દ આત્મસાત કરતા હતા. સાધારણ કપડાંવાળા આ વૃદ્ધ રવિન્દ્રનાથજીના વચનામૃતથી લાભાન્વિત થતા હતા. સભામાં ઉપસ્થિત લોકોને ખ્યાલ પણ ન હતો કે: કોન કેટલો ખજાનો લઈને જાય છે.!! એક કલાકના પ્રવચન પછી જ્યારે રવિન્દ્રનાથજી પોતાનું પ્રવચન પુરું કરી સમાપન કરતા ત્યારે તમામ લોકો ધન્યવાદ આપવા માટે.. કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરવા માટે તેમની નજીક આવીને તેમના ચરણસ્પર્શ કરતા હતા. ક્યાની પૂર્ણાહુતિ થતાં લોકો મંચ ઉપર સુવર્ણ મુદ્રાઓ.. યેન (ત્યાંનું ચલણ) ફળ.. ફુલ.. વગેરેનો ઢગલો કરી દીધો તે સમયે પેલા વૃદ્ધ આવીને બોલ્યા કે: મારી વિનમ્ર પ્રાર્થના છે કે: આપ આવતી કાલે મારા ઘેર પધારો. આ વૃદ્ધના વિનય સંપન્ન આચરણથી મહર્ષિ પ્રસન્ન થયા. તેમના ભાવપૂર્ણ નિમંત્રણનો

સ્વીકાર કરી લીધો. વૃદ્ધે કહ્યું કે: આપે મારી પ્રાર્થના સ્વીકારી એટલા માટે હું આપનો ઘણો જ આભારી છું. આંખોમાં હર્ષના આંસુ સાથે તે વૃદ્ધ વિદાય થયા. રવિન્દ્રનાથજીએ પોતાના સહાયકને કહ્યું કે: આ વૃદ્ધ ઘણા જ ભાવનાશીલ છે. મારા પ્રત્યે તેમને ઘણી જ ઉડી શ્રદ્ધા છે.. તમો કાળજી રાખજો કે: આ વૃદ્ધ મારા સ્વાગતની તૈયારીમાં ક્યાંક વધુ ખર્ચ ના કરી દે..! કે પાછળથી તેમને આર્થિક બોજો સહન કરવો પડે..! આપણે તેમના ઘેર જઈએ ત્યારે તેમના બાળકોના હાથમાં બસો યેન આપી દેવા. આપણે આવતી કાલે ચાર વાગે તેમના ઘેર જઈશું. બીજા દિવસે પોણા ચાર વાગે તે વૃદ્ધે કોન્ટેસા ગાડી લાવીને ઉભી કરી દીધી. ગુલાબના ફુલોથી સજાવેલ ભવ્ય ગાડીને જોઈને રવિન્દ્રનાથજીએ વિચાર્યું કે આ ગાડી તેઓ ભાડે લાવ્યા હશે અને તે પેટે ઘણો ખર્ચ કર્યો હશે. મહર્ષિ ગાડીમાં બેઠા. કોન્ટેસા ગાડી કોઈપણ જાતનો અવાજ કર્યા વિના ચાલી અને એક ઉચી પહાડી ઉપર વિશાલ મહેલના ગેટ પાસે આવીને ઉભી કરી દીધી. વચિમેને સલામ મારીને ગેટ ખોલ્યો. ગાડીએ અંદર પ્રવેશ કર્યો. કેટલાક પુરૂષો-સ્ત્રીઓ તથા બાળકોએ આવીને અભિવાદન કર્યું. પેલા વૃદ્ધ તેમને અંદર લઈ ગયા. સોનાની ખુરશી ઉપર રેશમી વસ્ત્ર પાથરેલ હતું તેના ઉપર મહર્ષિને બેસાડ્યા. સોના ચાંદીના વાસણોમાં વિભિન્ન પ્રકારના મેવા.. મિઠાઈઓ પિરસવામાં આવી. પરિવારના લોકોએ શ્રદ્ધપૂર્વક તેમનું પૂજન કર્યું અને મહર્ષિના ચરણોમાં બેસી ગયા. રવિન્દ્રનાથજી આવા ઠાઠ માઠને જોઈને ચકિત થઈ ગયા..! તેમને પેલા વૃદ્ધને કહ્યું કે: તમે મને ક્યાં લઈ આવ્યા..? હવે મને તમે તમારા ઘેર લઈ જાવો. આ મહેલોથી મારે શું પ્રયોજન..? સાદા કપડાંમાં સજ્જ તે વૃદ્ધે કહ્યું કે: મહારાજ..!

રવિન્દ્રનાથ ટાગોરનું મન

